

T.C.

DANI TAY

DAR DAVA DA RELER KURULU

YD tiraz No : 2022/183

T RAZ EDEN (DAVALI) : Sa lık Bakanlı ı
UETS Kodu: 35756-76579-89740 (E-Tebligat)

VEK LLER : Hukuk Mü aviri

KAR İ TARAF (DAVACILAR) : 1- Türk Tabipleri Birli i
2- Türk Psikiyatri Derne i
VEK LLER : Av. Ziyet Özçelik, Av.Hazal Aktepe
UETS Kodu: 16299-92782-99892 (E-Tebligat)

STEM N KONUSU : Sa lık Bakanlı ı Sa lık Hizmetleri Genel Müdürlü ünün "Muayene Bilgi Yönetim Sistemi (MBYS)" konulu 12/03/2021 tarih ve 420 sayılı Genel Yazısı'nın iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle açılan davada; Danı tay Onuncu Dairesince verilen yürütmenin durdurulması isteminin kabulüne ili kin 23/12/2021 tarih ve E:2021/2698 sayılı karara, davalı idare itiraz etmekte ve kararın kaldırılmasını istemektedir.

DAVALI DAREN N DD ALARI : Kayıt Dı ı Ekonomiyle Mücadele Eylem Planının (2019-2021) Sa lık Bakanlı ınca yürütölen 27 nolu eylemi do rultusunda özel muayenehanesi bulunan hekimlerin, 1219 sayılı Tababet ve uabatı San'atlarının Tarzı crasına Dair Kanun'un 12. maddesi kapsamında muayenehanesine ba vuran hastaların tedavilerini (tedavi, ameliyat vb.) özel poliklinik, tıp merkezi veya özel hastanelerde yapabildikleri, bu kurulu larda yapılan i lemlerin ise i lemin yapıldı ı kurulu tarafından kaydedilmesi ve Bakanlı a gönderilmesi gerekti i, Bakanlık tarafından, birinci basamak sa lık kurulu larında yapılan muayene, reçete, a ı, izlem vs. sa lık hizmetlerini kayıt altına almak ve takibini yapmak için Muayene Bilgi Yönetim Sisteminin (MBYS) geli tirildi i, MBYS'nin toplum sa lı ı merkezleri, göçmen sa lı ı merkezleri, yetkilendirilmi aile hekimli i birimleri, di hekimleri ve bazı i yeri hekimleri tarafından kullanıldı ı, Anayasa'nın 20. maddesinin 3. fıkrası ile 6698 sayılı Ki isel Verileri Koruma Kanunu'nun 6. maddesinin 3. fıkrasında yer verilen yetki ve görevler çerçevesinde ki isel sa lık verilerini i leyen ve Bakanlı a aktaran hekimler açısından "özel hayatın gizlili ini ihlal" veya "verileri hukuka aykırı olarak verme veya ele geçirme" suçlarının unsurlarının olu mayaca ı, dava konusu i lemin 6698 sayılı Kanun'a uygun oldu u, veri i leme sürecinin nasıl ilerleyece i ve veri güvenli ine ili kin hususların 21/06/2019 tarih ve 30808 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ki isel Sa lık Verileri Hakkında Yönetmelik'te düzenlendi i, anılan düzenlemeler gere ince veri i leme sırasında Ki isel Verileri Koruma Kurumu tarafından hazırlanan Ki isel Veri Güvenli i Rehberinin esas alındı ı, Bakanlı ın ki isel sa lık verilerini i lemesinin kamu sa lı ını koruma amacı güttü ü, bunun Avrupa nsan Hakları Sözle mesi'nin 8. maddesine aykırılık te kil etmedi i, dava konusu düzenlemede hukuka aykırılık bulunmadı ı ileri sürölmektedir.

DANI TAY TETK K HÂK M DÜ ÜNCES : tirazın reddi gerekti i dü ünölmektedir.

T.C.

DANI TAY

DAR DAVA DA RELER KURULU

YD tiraz No : 2022/183

TÜRK M LLET ADINA

Karar veren Danı tay dari Dava Daireleri Kurulunca, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gere i görü üldü:

Üye....'in, dava konusu i lemin, davacılarıdan Türk Psikiyatri Derne inin, menfaatini etkilemedi i, bu nedenle söz konusu davacının dava açma ehliyetinin bulunmadı ı yönündeki usule ili kin oyuna kar ılıklı; üyeleri hekimlerden olu an davacının, muayenehanelere ba vuran hastaların bilgilerinin kaydedilmesine ili kin düzenlemeler de içeren dava konusu i lemin iptalini istemekte ehliyetli oldu una oyçoklu u ile karar verilerek, i in esasına geçildi:

NCELEME VE GEREKÇE :

MADD OLAY :

Sa lık Bakanlığı ı Sa lık Hizmetleri Genel Müdürlü ünün "Muayene Bilgi Yönetim Sistemi Entegrasyonu" konulu 07/07/2020 tarih ve 1157 sayılı Genel Yazısı ile; 1 Temmuz 2020 tarihi itibarıyla illerde hizmet veren özel muayenehaneler, özel di muayenehaneleri, özel a ız di sa lı ı poliklinikleri ve özel a ız di sa lı ı merkezlerinden MBYS sistemine entegre olanların sisteme devamı ve yaptıkları i ve i lemlere ait sa lıklı veri gönderilmesinin sa lanması, sisteme entegre olmayanların 1 Eylül 2020 tarihine kadar MBYS'ye entegre olmaları ve sa lıklı veri gönderilmesinin sa lanması hususunda 81 il valili i talimatlandırılmı tır.

Konu ile ilgili olarak Bakanlı a yapılan muhtelif ba vurular üzerine; Sa lık Bakanlığı ı Sa lık Hizmetleri Genel Müdürlü ünün "Muayene Bilgi Yönetim Sistemi (MBYS)" konulu 12/03/2021 tarih ve 420 sayılı Genel Yazısı ile, yukarıda içeri ine yer verilen 1157 sayılı Genel Yazı ilgi tutularak;

-Ayakta Te his ve Tedavi Yapılan Özel Sa lık Kurulu ları Hakkında Yönetmelik'in 27. maddesinin 8. fıkrasının Ki isel Verileri Koruma Kurulundan görü alınmamı olması sebebiyle usul yönünden yürütülmesinin durduruldu u, Sa lık Bakanlı ının, 1 sayılı Cumhurbaşkanlı ı Kararnamesi'nin 378. maddesi, 21/06/2019 tarih ve 30808 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ki isel Sa lık Verileri Hakkında Yönetmelik olmak üzere mevzuatla verilen yetki ve görevler çerçevesinde hareket etti i,

-6698 sayılı Ki isel Verileri Koruma Kanunu'nun 6. maddesinin 3. maddesi kapsamında yetkili otorite Sa lık Bakanlı ı oldu undan ki isel sa lık verileri i leyen ve Bakanlı a aktaran hekimler açısından özel hayatın gizlili ini ihlal veya verileri hukuka aykırı olarak verme ya da ele geçirme suçlarının olu mayaca ı,

-Anılan Kanun'un 6. maddesinde belirtildi i üzere ilgilinin açık rızası aranmaksızın; te his ve tedavileri özel sa lık kurulu larında yürütülen hastalara ili kin bilgilerin, kamu sa lı ının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbi te his, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi, sa lık hizmetleri ile finansmanının planlanması ve yönetimi, herkesin bedeni, zihni ve sosyal bakımdan

tam bir iyilik hali içinde hayatını sürdürmesinin sa lanması, halk sa lı ının korunması ve

T.C.

DANI TAY

DAR DAVA DA RELER KURULU

YD tiraz No : 2022/183

geli tirilmesi, hastalık risklerinin azaltılması ve önlenmesi için çalı malar yapmak, te his, tedavi, ve rehabilite edici sa lık hizmetlerini yürütmek, uluslararası önemi haiz halk sa lı ı risklerinin ülkeye girmesini önlemek amacıyla toplandı ı,

-Veri i leme sürecinin nasıl i leyece inin 21/06/2019 tarih ve 30808 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ki isel Sa lık Verileri Hakkında Yönetmelik'in 5. maddesinde düzenlendi i,

-Ki isel sa lık verilerinin, kamu sa lı ının korunması kapsamında kanunda öngörülen ko ullara uygun olarak i lenmesi nedeniyle Avrupa nsan Hakları Sözle mesi'nin 8. maddesine aykırı bir yön bulunmadı ı belirtilerek,

Bu yazıyı uygulamayanlar hakkında 3359 sayılı Sa lık Hizmetleri Temel Kanunu'nun ek 11. maddesi hükümleri çerçevesinde i lem yapılması gerekti i hususunda 81 il valili i talimatlandırılmı tır.

Bunun üzerine 12/03/2021 tarih ve 420 sayılı Genel Yazı'nın iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle itirazın bakılan dava açılmı tır.

LG L MEVZUAT:

Anayasa'nın "*Özel hayatın gizlili i*" ba lıklı 20. maddesinin 1. fıkrasında, herkesin, özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahip oldu u, özel hayatın ve aile hayatının gizlili ine dokunulamayaca ı belirtilmi , aynı maddenin 3. fıkrasında, herkesin, kendisiyle ilgili ki isel verilerin korunmasını isteme hakkına sahip oldu u, bu hakkın; ki inin kendisiyle ilgili ki isel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere eri me, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları do rultusunda kullanılıp kullanılmadı ını ö renmeyi de kapsadı ı, ki isel verilerin, ancak kanunda öngörülen hallerde veya ki inin açık rızasıyla i lenebilece i ve ki isel verilerin korunmasına ili kin esas ve usullerin kanunla düzenlenece i hükmüne,

6698 sayılı Ki isel Verilerin Korunması Kanunu'nun "*Özel nitelikli ki isel verilerin i lenme artları*" ba lıklı 6. maddesinde;

"(1) Ki ilerinin ırkı, etnik kökeni, siyasi dü üncesi, felsefi inancı, dini, mezhebi veya di er inançları, kılık ve kıyafeti, dernek, vakıf ya da sendika üyesi i, sa lı ı, cinsel hayatı, ceza mahkûmiyeti ve güvenlik tedbirleriyle ilgili verileri ile biyometrik ve genetik verileri özel nitelikli ki isel veridir.

(2) Özel nitelikli ki isel verilerin, ilgilinin açık rızası olmaksızın i lenmesi yasaktır.

(3) Birinci fıkrada sayılan sa lık ve cinsel hayat dı ındaki ki isel veriler, kanunlarda öngörülen hâllerde ilgili ki inin açık rızası aranmaksızın i lenebilir. Sa lık ve cinsel hayata ili kin ki isel veriler ise ancak kamu sa lı ının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbî te his, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi, sa lık hizmetleri ile finansmanının planlanması ve yönetimi amacıyla, sır saklama yükümlülü ü altında bulunan ki iler veya yetkili kurum ve kurulu lar tarafından ilgilinin açık rızası aranmaksızın i lenebilir.

(4) Özel nitelikli ki isel verilerin i lenmesinde, ayrıca Kurul tarafından belirlenen yeterli

T.C.

DANI TAY

DAR DAVA DA RELER KURULU

YD tiraz No : 2022/183

önlemlerin alınması arttır." hükmüne yer verilmi , 8. maddesinde ise; yeterli önlemler alınmak kaydıyla, 6.maddenin 3. fıkrasında belirtilen artlardan birinin bulunması hâlinde, ilgili ki inin açık rızası aranmaksızın ki isel verilerin aktarılabilece i belirtilmi tir.

3359 sayılı Sa lık Hizmetleri Temel Kanunu'nun Ek 11. maddesinin 3. fıkrasında ise; Bakanlıkça belirlenen kayıtları uygun ekilde tutmayan veya bildirim zorunlulu unu yerine getirmeyen sa lık kurum ve kurulu larının iki defa uyarılaca ı, uyarıya uymayanlara bir önceki aya ait brüt hizmet gelirinin yüzde biri kadar idari para cezası verilece i hükme ba lanmı tır.

10/07/2018 tarih ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurba kanlı ı Te kilatı Hakkında Cumhurba kanlı ı Kararnamesi'nin "Bilgi toplama, i leme ve payla ma yetkisi" ba lıklı 378. maddesinde;

"1) Sa lık hizmeti almak üzere, kamu veya özel sa lık kurulu ları ile sa lık mesle i mensuplarına müracaat edenlerin, sa lık hizmetinin gere i olarak vermek zorunda oldukları veya kendilerine verilen hizmete ili kin ki isel verileri i lenebilir.

2) Sa lık hizmetinin verilmesi, kamu sa lı ının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbi te his, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi ile sa lık hizmetlerinin planlanması ve maliyetlerin hesaplanması amacıyla Bakanlık, birinci fıkra kapsamında elde edilen verileri alarak i leyebilir. Bu veriler, Ki isel Verilerin Korunması Kanununda öngörülen artlar dı ında aktarılamaz.

(3) Bakanlık, ikinci fıkra gere ince toplanan ve i lenen ki isel verilere, ilgili ki ilerin kendilerinin veya yetki verdikleri üçüncü ki ilerin eri imlerini sa layacak bir sistem kurar.

(4) Üçüncü fıkraya göre kurulan sistemlerin güvenli i ve güvenilirli i ile ilgili standartlar Ki isel Verileri Koruma Kurulunun belirledi i ilkelere uygun olarak Bakanlıkça belirlenir. Bakanlık, ilgili mevzuat uyarınca elde edilen ki isel sa lık verilerinin güvenli inin sa lanması için gerekli tedbirleri alır. Bu amaçla, sistemde kayıtlı bilgilerin hangi görevli tarafından ne amaçla kullanıldı ının denetlenmesine imkân tanıyan bir güvenlik sistemi kurar.

(5) Sa lık personeli istihdam eden kamu kurum ve kurulu ları ile özel hukuk tüzel ki ileri ve gerçek ki iler, istihdam etti i personeli ve personel hareketlerini Bakanlı a bildirmekle yükümlüdür.

(6) Ki isel sa lık verilerinin i lenmesi, güvenli i ve bu maddenin uygulanması ile ilgili di er hususlar Bakanlıkça yürürlü e konulan yönetmelikle düzenlenir."kuralına yer verilmi tir.

Di er yandan 3359 sayılı Kanun ve 1 sayılı Cumhurba kanlı ı Kararnamesi'nin 378. maddesine dayanılarak hazırlanan ve 21/06/2019 tarih ve 30808 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren Ki isel Sa lık Verileri Hakkında Yönetmelik'in 5. maddesinde ki isel verilerin i lenme süreci ve devamında sa lık hizmeti sunumunda görevli ki ilerin ve Bakanlık birimlerinin verilere eri imine ili kin kurallar düzenlenmi , 21. maddesinin 3. fıkrasında ise; merkezi sa lık veri sistemine Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslara uygun bir ekilde veri gönderimi yapmayan sa lık hizmeti sunucularına, 3359 sayılı Kanun'un Ek 11. maddesinin 3. fıkrasına göre i lem tesis edilece i kuralına yer verilmi tir.

2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinin 2. fıkrasında, idari i lemin uygulanması hâlinde giderilmesi güç veya olanaksız zararların do ması ve idari i lemin açıkça

T.C.
DANI TAY
DAR DAVA DA RELER KURULU
YD tiraz No : 2022/183

hukuka aykırı olması ko ullarının birlikte gerçekte mesi durumunda yürütmenin durdurulmasına karar verilece i kuralı yer almı tır.

HUKUK DE ERLEND RME:

Yukarıda aktarılan mevzuat incelendi inde; 6698 sayılı Ki isel Verilerin Korunması Kanunu'nun 6. maddesinde; sa lık verilerinin özel nitelikli ki isel veri olarak sayıldı ı ve i lenmesinin özel kurallara ba landı ı ve ancak *kamu sa lı ının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbî te his, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi, sa lık hizmetleri ile finansmanın planlanması ve yönetimi amacıyla* ilgilinin rızası aranmaksızın bu verilerin i lenebilece inin düzenlendi i, maddenin taslak gerekçesinde ise Sa lık Bakanlığı ı ile her türlü sa lık kurulu unun ve Sosyal Güvenlik Kurumunun bu amaçlarla tuttıkları veriler ve kayıtların bu kapsamda de erlendirilece inin belirtildi i, di er yandan 1 sayılı Cumhurbaşkanlı ı Kararnamesi'nin 378. maddesinde de, kamu veya özel sa lık kurulu larına ba vuranların ki isel verilerinin i lenebilece inin belirtildi i, Bakanlı ın, toplanan ve i lenen ki isel verilere, ilgili ki iler in kendilerinin veya yetki verdikleri üçüncü ki iler in eri imlerini sa layacak bir sistem kuraca ı, kurulan sistemlerin güvenli i ve güvenilirli i ile ilgili standartların Ki isel Verileri Koruma Kurulunun belirledi i ilkelere uygun olarak belirlenece i, Bakanlı ın, ilgili mevzuat uyarınca elde edilen ki isel sa lık verilerinin güvenli inin sa lanması için gerekli tedbirleri alaca ı, bu amaçla, sistemde kayıtlı bilgilerin hangi görevli tarafından ne amaçla kullanıldı ının denetlenmesine imkân tanıyan bir güvenlik sistemi kurulaca ı, ki isel sa lık verilerinin i lenmesi, güvenli i ve bu maddenin uygulanması ile ilgili di er hususların Bakanlıkça yürürlü e konulan yönetmelikle düzenlenece inin hükme ba landı ı anla ılmaktadır.

Bu ba lamda, davalı Sa lık Bakanlı ının sa lık verilerinin toplanması ve i lenmesi ile kayıt altına alınması konusunda yetkisinin bulundu u açıktır.

Davalı idarenin yetkili oldu u hususunun tespitinin ardından dava konusu i lemin esası yönünden de erlendirilmesine gelince; i lemde ki isel verilerin kayıt altına alınması konusunda mevzuatta yer alan hükümlerin bir bütün olarak aktarılması, bu sürecin açıklanması niteli inde bir yazı oldu u ve bu normları a an veya normlara aykırı yeni bir kural getirilmedi i anla ıldı ından dava konusu i lemde hukuka aykırılık bulunmadı ı sonucuna varılmı tır.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle,

1. Davalı idarenin **T RAZININ KABULÜNE**,
2. Danı tay Onuncu Dairesince verilen yürütmenin durdurulması isteminin kabulüne ili kin 23/12/2021 tarih ve E:2021/2698 sayılı kararın kaldırılmasına,

3. 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinin 2. fıkrasında öngörülen artların birlikte gerçekte medi i anla ıldı ından, dava konusu "Muayene Bilgi Yönetim Sistemi

T.C.
DANI TAY
DAR DAVA DA RELER KURULU
YD tiraz No : 2022/183

(MBYS)" konulu 12/03/2021 tarih ve 420 sayılı Genel Yazı'ya yönelik **YÜRÜTMENİN DURDURULMASI İSTEMİNİN REDDİNE**, 20/04/2022 tarihinde oyçokluğu ile karar verildi.

Ba kan	Üye	Üye	Üye	Üye
	(X)			
Üye	Üye	Üye	Üye	Üye
(X)	(X)	(X)	(X)	
Üye	Üye	Üye	Üye	Üye
				(X)

T.C.
DANI TAY
DAR DAVA DA RELER KURULU
YD tiraz No : 2022/183

KAR IOY

X- Yürütmenin durdurulması kararı verilebilmesi için, 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinde öngörülen ko ulların bakılan uyu mazlıkta birlikte gerçekleşti i anlaşıldığından, yürütmenin durdurulması isteminin kabulüne ili kin Daire kararına yapılan itirazın reddi gerekti i oyuyla, karara katılmıyoruz.